

TAMPEREEN KAUPUNKI

Lastensuojelun avohuollon laatukäsikirja

6.2.2017

Laatuperiaatteita

- Lapsen huolenpidosta ja kasvatuksesta ovat vastuussa lapsen vanhemmat ja muut huoltajat. Tähän tehtävään heillä on oikeus saada apua ja tukea lastensuojelusta.
- Lastensuojelun toiminta perustuu [lastensuojelulakiin](#) 13.4.2007/417.

Yhteistyötä tehdään

- lapsen ja perheen kanssa,
Lapsen ja perheen kanssa keskustellaan tuen toteuttamisesta ja he saavat tiedon työskentelyn etenemisestä.
- läheisverkoston kanssa ja
Yhdessä lapsen ja perheen kanssa mietitään kenestä lapselle läheisestä voisi olla apua ja tukea.
- ammattilaisten kanssa.
Yhteistyötä tehdään lapsen ja perheen lisäksi heidän arkeensa kuuluvien ammattilaisten kanssa.

Yhteydenotto lastensuojeluun

Lastensuojelulaki 25 §

- Lastensuojeluun voi ottaa yhteyttä lapsi itse, vanhemmat, sukulainen, koulun työntekijä, päiväkodin työntekijä, muu viranomainen tai kuka tahansa henkilö, joka on huolissaan lapsesta.

Asiakkuuden alkaminen

Lastensuojelulaki 27§

- Lastensuojelun asiakkuus alkaa, kun sosiaalityön-tekijä ryhtyy kiireellisiin lastensuojelutoimiin lapsen terveyden ja kehityksen turvaamiseksi tai kun sosiaalityöntekijä toteaa sosiaalihuoltolain mukaisen (36 §) palvelu-tarpeen arvioinnin perusteella, että lapsi tarvitsee lastensuojelun palveluja ja tukitoimia.
- Sosiaalityöntekijä ottaa yhteyttä lapseen ja perheeseen 7 arkipäivän kuluessa asian esille tulosta.
- Lapsi ja perhe saavat kutsun tapaamiseen.
- Keskusteluissa puhutaan yhdessä siitä, miksi lastensuojeluilmoitus on tehty ja miten perhettä voidaan auttaa.

Palvelutarpeen selvittäminen

Sosiaalihuoltolaki 36§

- Lapsen ja perheen tilanne selvitetään kolmen kuukauden kuluessa niin laajasti kuin se on tarpeen.
- Lasta ja perhettä tavataan selvityksen aikana riittävässä määrin.
- Selvitysvaiheen lopussa sosiaalityöntekijä päättää, alkaako lastensuojelun asiakkuus.
- Selvityksestä voidaan laatia kirjallinen yhteenveto.

Lastensuojelun asiakirjat dokumentoidaan

- Henkilötietolain mukaan henkilö voi tarkastaa omat tai huollettavien lasten tiedot toimittamalla allekirjoitetun pyynnön ja todistamalla henkilöllisyytensä
 - [Sosiaalitoimen henkilörekisteritietojen tarkastuspyyntö](#)
- Virheellisten tietojen korjaamista ja lisäämistä voi vaatia
- Julkisuuslain mukaan asianosaisella on oikeus salassa pidettäviin asiakirjoihin kirjallisen pyynnön tehtyään, pyyntö tulee perustella ja tietojen käyttötarkoitus selvittää
 - [Asianosaisen tiedonsaantipyyntö](#)

Avohuollon tukitoimet

Lastensuojelulaki 34 – 37§

- Avohuollon tukitoimilla autetaan lasta ja perhettä.
- Avohuollon tukitoimet ovat vapaaehtoisia ja perustuvat perheen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Suurin osa lastensuojelutyöstä toteutetaan juuri avohuollon tukitoimina.
- Avohuollon tukitoimia ovat mm. tehostettu perhetyö, avohuollon sijoitus, perhekuntoutus ja taloudellinen tuki.

Avohuollon tukitoimet

Lastensuojelulaki 34 – 37§

- Avohuollon tukitoimet perustuvat yhdessä lapsen, perheen ja sosiaalityöntekijän kanssa tehtävään suunnitelmaan.
- Suunnitelman tavoitteita arvioidaan työskentelyn edetessä.
- Aina avohuollon tukitoimet eivät ole mahdollisia tai riittäviä.

Kiireellinen sijoitus

Lastensuojelulaki 38 – 39 §

- Jos lapsi tarvitsee apua heti, eikä kukaan lapsen läheisistä pysty huolehtimaan hänestä, lastensuojelu turvaa lapsen tilanteen. Tätä kutsutaan kiireelliseksi sijoitukseksi.
- Kiireellisen sijoituksen aikana sosiaalityöntekijä päättää lapsen asioista väliaikaisesti. Perheen tilanne ja avun tarve selvitetään. Tavoitteena on, että lapsi voi palata kotiin turvallisesti. Sosiaalityöntekijä arvioi, milloin sijoitus voi päättyä.
- Kiireellinen sijoitus voi kestää enintään 30 vuorokautta.

Kiireellisessä sijoituksessa otetaan huomioon

- lapsen ikätasoon ja tilanteeseen sopiva sijoituspaikka (ensisijaisesti perhe) sekä sijoituspaikan etäisyys kotoa,
- että vanhemmat saavat tarvittavat yhteystiedot, tiedon lapsen voinnista ja tilanteesta sekä tapaamisista ja tulevista neuvotteluista ja
- että yhteistyötä tehdään tiiviisti lapsen ja perheen kanssa jatkon suunnittelemiseksi.

Huostaanotto ja sijaishuoltoon sijoittaminen

Lastensuojelulaki 40 – 48 §

- Lapsen huostaanotto on viimesijaisin tukitoimi, johon lastensuojelussa ryhdytään. Se tehdään, jos mikään muu keino ei auta. Huostaanoton perusteena on, että ongelmat ovat todella vakavia tai ne ovat kestäneet kauan.
- Laki määrää, että lapsi pitää ottaa huostaan, jos lapsen terveys tai kehitys vaarantuu vakavasti. Huostaanotto tarkoittaa, että lapsesta pidetään huolta muualla kuin hänen omassa kodissaan.
- Huostaanotto on voimassa toistaiseksi.

Huostaanotto ja sijaishuoltoon sijoittaminen

Lastensuojelulaki 40 – 48 §

- Huostaanotto ja sijaishuolto valmistellaan huolella lapsen, vanhempien, lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja hänen työparinsa kanssa ottaen huomioon lapsen tarpeet. Lisäksi saadaan tietoa muilta lapsen arkeen osallistuvilta ammattilaisilta.
- Yhteistyötä tehdään myös lapsen arkeen osallistuvien läheisten ihmisten kanssa ja läheisverkosto selvitetään.
- Lapsi ja perhe tutustuvat sijaishuoltopaikkaan ennen sijoitusta.

Huostaanotto ja sijaishuoltoon sijoittaminen

Lastensuojelulaki 40 – 48 §

- Lapselle järjestetään sijaishuollossa hänen tarvitsemansa huolenpito ja tuki.
- Lapselle tärkeiden ihmissuhteiden säilymistä tuetaan.
- Vanhempia tuetaan heidän ongelmissaan.
- Laaditaan asiakassuunnitelma, johon kirjataan sijaishuollon tarkoitus ja tavoitteet.